

Govor prvog potpredsednika Vlade Srbije i ministra spoljnih poslova Ivice Dačića

„Uvaženi generale Marineli,
Uvaženi generale Portolano,
Ekselencije,
Dame i gospodo,

Zahvaljujem na pozivu da učestvujem na današnjoj ceremoniji predaje dužnosti dosadašnje kontakt ambasade za saradnju Srbije sa NATO – Ambasade Grčke i preuzimanja ove dužnosti od strane Ambasade Norveške. Zadovoljstvo mi je da istaknem odličnu saradnju koju smo prethodne dve godine imali sa Ambasadom Grčke na unapređenju partnerske saradnje Srbije i NATO. Ne sumnjam da će saradnja biti dalje unapređivana u obostranom interesu i u 2019. uz podršku Norveške, zemlje sa kojom Srbija ima izgrađene odlične političke i ekonomske odnose, kao i Holandije, takođe, našeg važnog partnera, čija će ambasada, kako nam je najavljeno, a u skladu sa dogovorom sa Norveškom, preuzeti tu ulogu u 2020. godini.

U razvoju partnerske saradnje i ovog puta ističem izuzetno važnu ulogu GS NATO-a gospodina Stoltenberga, bivšeg premijera Norveške i osvedočenog prijatelja Srbije i našeg regiona, koji je deo svog života proveo u Beogradu. Kontinuirani kontakti predsednika Vučića i GS Stoltenberga u protekle četiri godine značajno su doprineli unapređenju političkog dijaloga i građenju međusobnog razumevanja i poverenja. Posete na visokom i najvišem nivou razmenjuju se svake godine, a imali smo čast da gospodina Stoltenberga ugostimo i početkom oktobra 2018. prilikom otvaranja vežbe „Srbija 2018“, najveće do sada organizovane civilne vežbe u oblasti vanrednih situacija, sa oko 2.000 učesnika iz 40 zemalja članica i partnera NATO-a.

Srbija i NATO značajno su unapredili i praktičnu saradnju u svim oblastima od zajedničkog interesa, bilo da se radi o civilnim ili vojnim. Nakon uspešno okončanog prvog ciklusa primene Individualnog akcionog plana partnerstva (IPAP), u toku je intenzivan rad na finalnom usaglašavanju novog IPAP za naredne tri godine. Pri tome, politika vojne neutralnosti Srbije se ni u jednom momentu ne dovodi u pitanje – to ostaje naša trajna odluka koju partneri iz NATO-a u potpunosti poštuju. Srbija poštuje opredeljenje svojih suseda i drugih zemalja za članstvo u NATO-u, te očekujemo i razumevanje za našu saradnju i sa zemljama koje nisu članice Alijanse. Naša saradnja sa drugim partnerima, kao što je i praksa pokazala, ne šteti intenzitetu i kvalitetu naše partnerske saradnje sa NATO-om i njegovim članicama i obrnuto. Članice NATO-a i aspiranti za članstvo u Alijansi su u okruženju naše zemlje, te smo i zbog te geografske bliskosti prirodno upućeni na saradnju sa njima. Upravo ova upućenost jednih na druge razlog je čvrste posvećenosti naše zemlje unapređenju regionalne saradnje na svim poljima, što je jedan od naših najbitnijih spoljnopolitičkih prioriteta. Sva otvorena pitanja želimo da rešavamo kroz konstruktivan dijalog, okrenuti ka budućnosti i unapređenju mira i stabilnosti, kao osnovnom preduslovu za svaku vrstu napretka.

Srbiju i NATO čvrsto povezuje zajednički interes očuvanja mira i stabilnosti u regionu. Odnosi Srbije i NATO-a imaju opterećenja iz prošlosti, što vam je poznato i to je realnost - bombardovanje tadašnje SR Jugoslavije od strane NATO bez ovlašćenja Saveta bezbednosti UN, što je donelo civilne žrtve i razaranja ogromnih razmera. U našim odnosima, međutim, imamo odgovornost i obavezu da zajednički gradimo stabilan region, a samim tim da omogućimo suštinsku osnovu za njegov prosperitet i doprinesemo miru i stabilnosti u širem okruženju, što je naša zajednička misija, koju treba ostvarimo.

Od Alijanse, zato, očekujemo da sa razumevanjem sagledava, razume i podrži naše prioritete, naročito u vezi sa pitanjem Kosova i Metohije, jer NATO, između ostalog, ima i niz obaveza saglasno mandatu dobijenom od SB UN u očuvanju mira i stabilnosti na KiM. Smatramo da samo kompromisno rešenje za KiM može obezbediti trajni mir i stabilnost i u više prilika smo pokazali spremnost da se do takvih rešenja dođe. Dogovor Beograda i Prištine neće biti na štetu bilo koje treće strane i ne postoji nijedan razlog da nešto što dve strane ocene prihvatljivim, bude neprihvatljivo za bilo koga drugog. Mislimo da je vreme da se ovo pitanje reši na način kojim nijedna strana ne bi dobila sve, ali bi dobila dovoljno da rešenje postane trajno i održivo.

NATO misija KFOR ostaje jedina legalna i legitimna vojna formacija u Pokrajini, bitan garant sprovođenja Briselskog sporazuma i praktično jedini garant bezbednosti i opstanka Srba, njihove

imovine, verske i kulturne baštine na KiM. Stoga je za nas izuzetno bitno da se mandat KFOR realizuje u potpunosti u skladu sa Rezolucijom SB UN 1244 i Vojno-tehničkim sporazumom, da KFOR ostane u nesmanjenom sastavu u Pokrajini i da u svojim aktivnostima bude statusno neutralan.

I ovom prilikom naglašavam da se Srbija snažno protivi transformaciji tzv. „Kosovskih bezbednosnih snaga“ u tzv. „Vojsku Kosova“, jer se time krši Rezolucija SB UN 1244, Vojno-tehnički sporazum i ugrožava regionalna i šira stabilnost. Nažalost, razvoj događaja pokazuje da Priština očigledno ne odustaje od jednostranih poteza, poput onih kojim se formiraju oružane snage i pored jasnog upozorenja predstavnika međunarodne zajednice, među njima i gospodina Stoltenberga, da su takvi jednostrani potezi neprihvatljivi i da čine štetu dijalogu. Takođe, ističem presudnu važnost garancija NATO-a da snage „KBS“ i druge naoružane formacije Albanaca ne mogu da ulaze na sever Pokrajine bez saglasnosti komandanta KFOR-a i lidera Srba na severu. Srbija se uvek postavljala odgovorno i odmereno, želeći da doprinese da se mir i stabilnost učvrste i promivišu, ali istovremeno ostaje privržena zaštiti svojih državnih i nacionalnih interesa, što je neprikosnoveno pravo i obaveza svih članica međunarodne zajednice.

Na kraju, dozvolite mi da ovom prilikom još jednom naglasim važnost činjenice da se ne može živeti u prošlosti i da radi mira, bezbednosti i stabilnosti, kao i sveopšteg prosperiteta, moramo zajednički da radimo, kako bi budućnost bila bolja i kako bi se neka otvorena pitanja iz prošlosti mogla prevazići. A do bolje budućnosti možemo stići samo jačanjem međusobne saradnje i poverenja, kao i spremnošću i odgovornošću da reči uvek pretočimo u dela, odnosno da sve što dogovorimo na delu i potvrdimo i ostvarimo, bez izuzetka. Srbija je potvrdila da kao odgovoran partner postupa u skladu sa postignutim dogovorima i kao izvoznik regionalne bezbednosti daje i davaće pun doprinos zajedničkom cilju. Ukoliko svi drugi akteri to učine, a to sa pravom očekujemo, trajan i održiv mir i stabilnost u regionu biće na dohvat ruke, čemu se iskreno nadamo.

Hvala na pažnji."